

Feedback, evaluare colaborativă în mediul virtual – avantaje și provocări

Mona Momescu

Feedback, evaluare colaborativă în mediul virtual – avantaje și provocări

Preambul

Educația în mediul virtual, stereotipii (fiecare afirmație de mai jos poate fi și adevărată și falsă)

- Mediul virtual este democratic (acces egal tuturor participanților)
- „Generația digitală” („generația Z”) deține competențe extinse pentru educație în mediul virtual, având practic o „existență digitală”
- Mediul virtual subminează procesele și operațiile cognitive superioare
- Educația în mediu virtual afectează dezvoltarea relațiilor sociale
- Profesorii pot deveni parte a „proletariatului digital” ușor de înlocuit

1. Tehnologia informației (aplicațiile, programele utilizate), reprezintă un monolit.
2. Tehnologia informației este o metodologie în sine
3. Tot ceea ce avem nevoie să cunoaștem sunt instrumentele cele mai noi oferite de tehnologia informației
4. Tehnologia informației va înlocui profesorii (Robert J. Blake- *Brave New Digital Classroom*, prefață de Claire Kramsch, Georgetown U. Press, 2013, pp. 9-15, trad. mea, MM)

Principii fundamentale și schimbări necesare

- Principiul fundamental al educației în mediu virtual (CAL-*computer assisted learning*, în varianta originală) este **interacționismul**.
- Proiectarea didactică reclamă orientarea silabusului spre activități **în colaborare**
- Este de preferat ca silabusul să conțină, clar și explicit, elemente ale „concepției didactice” a profesorului, orientate spre colaborare, feedback, invitație la participare activă
- Unitățile de învățare trebuie *instrumentalizate*, cu propunerea unor activități orientate spre autonomia studentului (mici proiecte de grup, prezentări independente în grupuri de studenți cu raportul prezentat de un singur student)

Principii fundamentale și schimbări necesare (II)

- Colaborarea înseamnă învățare reciprocă (alfabetizarea digitală este constantă, între profesori/studenti)- **de aici se poate obține primul feedback, informal, asupra eficienței instrumentelor/aplicațiilor alese pentru cursul/activitatea respectivă.**
- Colaborarea în grupul de studenți dezvoltă autonomia și asigură reglajele prin autoevaluare sau evaluare de grup (*peer-assessment/peer-evaluation*)
- Prin natura mediului și a constrângerilor de timp, literatura de specialitate și experiența spun că se pot transfera studenților sarcini de a pregăti un capitol/o temă în grup sau individual

Feedback

- A. Constant/informal- verificarea conectivității, a volumului, a capacității de a avea acces la materiale.
  - a) Sondaj anonim inițial pentru a verifica tipul de terminal/sistem operare/programe/familiaritatea studentului cu instrumentele folosite, alte probleme
  - b) Sondaj anonim după 2-3 săptămâni referitor la plusurile și minusurile modelului aplicat (retenție conținut, eficiența activităților propuse)

Feedback

B. Periodic (2 semestrial, de regulă)- scris/verbal

- a) Referitor la conținuturile predate (asimilare, eficiența explicațiilor, înțelegerea
- b) Referitor la eficiența/lipsurile activităților în colaborare

C. Feedbackul profesorului (scris, prin mesaj colectiv, verbal, de câte ori se constată probleme-participare activă, prezență în mediul virtual, etc)

Evaluare

- Silabusul va trebui să conțină, explicit, raportul dintre activitățile de evaluare formativă și sumativă pentru nota finală, cu pondere mai mare acordată evaluării formative
- Silabusul va conține, explicit, criteriile de evaluare (participarea activă în cadrul întâlnirilor virtuale- criteriu important)
- Activitățile/mini-proiectele propuse de studenți, în colaborare, incluse în evaluarea sumativă

Autoevaluare și evaluare (I)

- Prin natura mediului, **evaluarea formativă** va căpăta o pondere importantă în evaluarea finală.
  - 2-3 teste scurte (de verificare a lecturii/pregătirii, de înțelegere a conținuturilor, angajând operații cognitive superioare) pe parcursul semestrului, anunțate
  - Activități în colaborare (mini-proiecte de grup, cu teme anunțate)- autoevaluare, evaluare de către profesor
  - Activități în colaborare cu timp limitat, în timpul cursului (evaluare verbală)

Autoevaluare și evaluare (II)

Evaluarea **sumativă**

- Pentru mediul virtual, „eseul” extins, sau examinarea orală individuală sunt mai dificil de realizat
- O reflecție scrisă extinsă, cu dată precizată de încărcare/dată precizată de feedback/evaluare poate fi solicitat
- Testarea noțiunilor fundamentale la sfârșitul semestrului pentru segmentul de curs virtual, unde este aplicabilă

Alte chestiuni esențiale

- Calibrarea efortului profesorului și studentului, pentru a evita epuizarea „de ecran”
- Elemente de etică și etichetă a mediului virtual, precizate clar și urmărite ferm
- Încurajarea inițiativei studenților pentru activități de grup ajută „refacerea” relațiilor sociale
- Scurte conversații „în afara temei”, conectarea umană periodică/încurajarea schimbului verbal pe teme generale, pentru constituirea unei comunități

Referințe, idei, articole

- General:

https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_ro

- J. Palfrey & U. Gasser, *Born Digital*, Basic Books, 2008 și reeditări (accesibilă integral, pdf.)
- Robert J. Blake, *Brave New Digital Classroom*, Georgetown U. Press, 2013, mai cu seamă pp.1-24 (accesibil)
- Jason Allen Smart- *Hybrid Learning. The Perils and Promise of Blending Online and Face-to-Face Instruction in Higher Education*, Praeger, 2010 (accesibil)

Referințe aplicate

- <https://telblog.uclan.ac.uk/2020/04/15/guest-post-reflecting-on-practice-using-class-notebook-to-record-work-based-learning/>
- <https://telblog.uclan.ac.uk/2019/03/29/microsoft-teams-top-10-tips-for-learner-engagement/>
- <https://telblog.uclan.ac.uk/2017/12/19/formative-assessment-with-ms-forms/>

Alte referințe

D. Randy Garrison, Heather Kanuka- „Blended learning: uncovering its transformative potential in higher education”, în: *Internet and higher education*, 7(2004), 95-105 (accesibil, pdf)

Mehmet Akif Ocak- „Why are faculty members not teaching blended courses? Insights from faculty members”, în *Computers & Education*, 56(2011), 689-699 (accesibil, pdf)